

Η άποψη ό,τι προκειμένου να κρίνεις κάποια ειδικότητα, πρέπει να κατέχεις τουλάχιστον τα βασικά για αυτή, με βρίσκει σύμφωνο. Υπάρχει βέβαια και το ένστικτο, αλλά ο σύγχρονος άνθρωπος δείχνει να εμπιστεύεται περισσότερο τις θεσμοθετημένες γνώσεις παρά οτιδήποτε άλλο. Πράγμα λογικό.

Συνεπώς, η άποψη ενός γεωργού για το πως να γίνει μια χειρουργική επέμβαση δεν μπορεί να θεωρηθεί ισχυρή, όπως ακριβώς και η γνώμη ενός δικηγόρου για την επισκευή μιας ηλεκτρογεννήτριας.

Για τους ίδιους λόγους η ταπεινότητά μου δεν μπορεί να έχει άποψη για τις δημιουργίες σημαντικών αρχιτεκτόνων. Έτσι αν, π.χ., γράψω ό,τι οι σιδεριές του Santiago Calatrava στο στάδιο Σπ. Λούης και το οχυρό του Renzo Piano στην παραλιακή είναι ανοσιουργήματα θα φλερτάρω σφόδρα με την γραφικότητα. Μήπως υπάρχουν όμως; κάποια «αλλά»;

Όπως της απόφασης, της χρηματοδότησης και της εκτέλεσης. Θέλω να πω δηλαδή, αν αυτός, αυτή ή αυτοί, που έλαβαν την απόφαση για την κατασκευή τοποθέτηση και την συντήρηση, κατέβαλαν και τα κόστη, ένα μεγάλο μέρος από τις όποιες αντιρρήσεις θα είχε αρθεί. Ίσως τότε το κόστος να παρέμενε σε μονοψήφιο αριθμό εκατομμυρίων (ευρώ), ως είχε προϋπολογισθεί και όχι σε τριψήφιο που τελικά έφθασαν οι αψίδες του Ισπανού αρχιτέκτονα στο Ολυμπιακό στάδιο. Θα απέμενε, ασφαλώς, και η σύμφωνη γνώμη της πλειοψηφίας των περιοίκων, διότι εκείνοι θα έβλεπαν καθημερινά τα λευκά σιδερένια στεφάνια, οπότε κάποιος λόγος θα τους έπεφτε.

Το αυτό για το δημιούργημα του Renzo Piano, στην παραλιακή. Σε ένα κακοποιημένο παράλιο μέτωπο, όπου αλλοιώθηκε από τις επιχωματώσεις και τα παρατημένα ολυμπιακά ακίνητα ήρθε και το τείχος που θα το ζήλευε ακόμα και ο Ervin Eugen Rommel,

γνωστότερος και ως «η αλεπού της ερήμου», τότε που ο Γερμανός στρατάρχης επέβλεπε την κατασκευή του Atlantikwall.

Αν μάλιστα αληθεύει, ότι τα 238 στρέμματα που δώρησε η πολιτεία στο Ι.Σ.Ν. για την κατασκευή του, πέρασαν σε μια εταιρεία με έδρα τις Βερμούδες, ή άλλα ανατριχιαστικά οικονομοτεχνικά, τότε εκτός από ενστάσεις υπάρχουν και ανησυχίες, δια να τεθεί, έτσι πολύ διακριτικά. Τόσο διακριτικά όσο και ο Δημήτρης Καψάσκης έσωσε από τη δικαιοσύνη εκείνον τον Μάιο του '70, τον άνθρωπο που έχει δώσει το ονοματεπώνυμο του στο ίδρυμα. Τον «μυλωνά» όπως αρεσκόταν να τον αποκαλεί ο έτερος Greek Tycoon, Αρίστος.

Γεννιούνται όμως και άλλες απορίες. Αταίριαστες στους πολλούς, εδώ που έχουμε φτάσει. Όπως το σβήσιμο του παρελθόντος. Μεταπολεμικά και μέχρι το τέλος της δεκαετίας του '60 εκεί, στις Τζιτζιφιές, έζησε κι' ανέπνευσε το ρεμπέτικο. Στο «Φαληρικόν», στο «Μάριο», στο «Χρυσό Βαρέλι» στον «Κουλουριώτη», όπου στεγάστηκαν, όπου ακούστηκαν οι φωνές της Μαρίκα Νίνου, της Σωτηρίας Μπέλλου και των Πρόδρομου Τσαουσάκη, Γιώργου Μητσάκη, Γιάννη Παπαϊωάννου. Καθώς και των εκπροσώπων του λαϊκού πενταγράμμου Μανώλη Χιώτη, Πάνο Γαβαλά, Γιώργου Ζαμπέτα, Στέλιου Καζαντζίδη, Βίκυ Μοσχολιού και άλλων.

Τίποτα από αυτά δεν έχει απομείνει. Στη θέση τους ανεγέρθη το τείχος της Εθ.Λυρ.Σκ., έτσι ώστε η σύγχρονη ιστορία της ανάπτυξης, του εξευρωπαϊσμού και της προόδου, να συνεχισθεί απρόσκοπτα. Σαν μια γραμμή, σε μια αγνώριστη Αθήνα που ενώνει τον Santiago με τον Ρίανο.

Όλα τούτα, τα εκτός Ελληνικού μέτρου δημιουργήματα, δεν είναι παρά ένα βαρύ, αλλιώτικο πέπλο που διαγράφει το παρελθόν και τη φύση της Ελληνικότητας. Καθαρογράφει μια άλλη καθημερινότητα πάνω σε έναν άλλο λαό. Καταγράφει ακόμα ένα κεφάλαιο στο βιβλίο μιας

χαμένης ταυτότητας.

Τζιτζιφιές, 1947 στο κέντρο του Καλαματιανού: (από αριστερά κάτω σειρά): Στέλιος Κερομύτης, Απόστολος Χατζηχρήστος, Γιώργος Μητσάκης, Γιάννης Παπαϊωάννου, Γιώργος Μανισαλής. (μεσαία σειρά): Σπύρος Περιστέρης, Αργύρης Βαμβακάρης, Μάρκος Βαμβακάρης, Ηλίας Ποτοσίδης, Κώστας Ρούκουνας. (πάνω σειρά): Κώστας Μαρσέλος, Ζαχαρίας Κασιμάτης. (η φωτο από το esperos.com)